

Mitterrand ostal trdnost v vodstvu socialistov

Na kongresu socialistične stranke je Francois Mitterrand z lahkoto zavrnil napad levega krila stranke.

PARIZ, Fr. — Socialistična stranka v Franciji je bila pred nekaj leti na tleh in nihče ni računal, da se bo mogla tako naglo okrepiti. Njen uspeh je v dobri meri delo Francoisa Mitterranda, ki se je pred 4 leti povezal v skupno fronto s komunisti na temelju dogovora, da bo on skupni kandidat za predsednika republike. Pri zadnjih predsedniških volitvah lanske pomlad mu je do zmage manjkalo le 1,4 odstotka glasov.

Skupno nastopanje leve je socialistom koristilo, komunistom pa škodovalo, kar ni nekaj neobičajnega in zato posebno opaznega. V Italiji so se na primer komunisti okrepili tekom skupnega nastopanja s socialisti, med tem ko so ti izgubili svojo nekdanjo moč. Mitterrandu je med tem uspelo obnoviti moč socialistične stranke v taki meri, da je po zadnjem povpraševanju razpoložena volivcev kar 34% v socialističnem taboru, med tem ko je število podpornikov komunistične stranke zdrselo na 18%.

Poleg degaullovcev so postali socialisti najmočnejša stranka Francije in se novega položaja tudi zavedajo. Komunistom prehajanje volivcev k socialistom ni po volji in so zato začeli že pred časom močno javno kampanjo proti njim. Levo krilo socialistične stranke je poskusilo okrepiti svoj položaj na strankinem kongresu koncem preteklega tedna, pa ni uspelo, Francois Mitterrand je odločno prevladal.

Lani 900,000 splavov!

Lani je bilo izvedenih v ZDA 900,000 zakonitih splavov, 53% več kot leta 1972.

WASHINGTON, D.C. — Od kar je Vrhovno zvezno sodišče odločilo, da je splav dovoljen, je število splavov pri zdravnikih, v bolnišnicah in posebnih klinikah začelo naglo rasti. Leta 1973 je porastlo napram letu prej za 27%, lani pa kar za 53%. Lani je bilo tako izvedenih 900,000 splavov.

Boj proti splavu za reševanje življenja nerojenih otrok se med tem nadaljuje. V Kongresu so zakonski predlogi, ki hočejo splave omejiti res na le zdravniško neujete.

Splavi so sorazmerno zelo redki v južnem delu ZDA, komaj eno desetino teh kot v državah ob Srednjem Atlantiku in ob Pacifiku.

Eno leto po odločitvi Vrhovnega sodišča je bilo še vedno do 45% vseh splavov izvedenih v državah Kalifornija, New York, New Mexico, Kansas in District of Columbia. Poleg splavov v javnih zdravstvenih ustanovah naj bi jih še vedno bilo večje število izvedenih na skrivaj doma in v tujini.

Vremenski prerok

Oblakno z naletavanjem snega. Najvišja temperatura okoli 32 F (0 C).

Novi grobovi

Caroline D. Cukajne
V 83. letu starosti je po dolgi bolezni umrla pretekli torek v Richmond Heights splošni bolnici Caroline E. Cukajne, 19541 Pasnow Avenue, Euclid, žena Josepha, mati Josepha Cukyne, Anthonyja Cukyne, Mary Babie, Josephine Nousak ter pokojne Caroline Schafrik, sestra Anne Bozic, Johnstown, Pa., Margarete Medich, New Lenox, Ill., 19-krat stara mati in 20-krat prastara mati. Rojena je bila v Metliki, od koder je prišla v Ameriko leta 1916. Na sedanjem naslovu je bivala 17 let, prej pa na Cornelia Avenue. Bila je članica Podružnice št. 25 SZS, Društva št. 126 SNPJ ter Kluba slovenskih upokojencev na Recher Avenue. Pogreb bo jutri, v petek ob 8. uri iz Želetovega pogrebnega zavoda na 152. cesti v cerkev sv. Kristine ob 9. uri, nato na pokopališče Vernih duš.

Frank Benda

Preteklo soboto je po dolgi in težki bolezni umrl v Veteranski vojaški bolnici 59-letni Frank Benda z Middleburg Heightsa, mož Berte, rojene Barkovich, oče Laure Manko, Michigan, dvakrat stari oče, sin pokojnih Johna in Mary Benda, brat Ann Ropos in pokojnega Johna. Pogreb je bil včeraj dopoldne iz Malloch pogrebnega zavoda v Parmi v katoliško cerkev sv. Jerneja, nato na pokopališče Sv. Križa.

Lulu M. Foltz

Na svojem domu na 711 E. 211 St. v Euclidu je umrla 83 let stara Lulu M. Foltz, vdova po I. 1949 umrlem možu Merle, mati Helen Schwartz in Edythe Kral, stara in prastara mati, sestra Leontine Mahany, dr. Bret L. Ruess (Fla.), Faber Ruess, Collette Carlsen, pok. Emme Baller, pok. Carla, pok. Harryja in pok. Rollanda Ruess. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v soboto ob 8.15, v cerkev sv. Kristine ob 9., nato na Kalvarijo. Na mrtvašnici oder bo položena nočjo ob sedmih.

MaryAnn Kocin

V Cleveland Clinici je umrla v torek ponoči 51 let stara MaryAnn Kocin, s 17903 Nottingham Road, rojena Kosir v Clevelandu, hčerka pok. Josepha in Mary, roj. Gerbec, sedaj Mullec, žena Franka, mati Christopherja, po

NA VAZNEM MESTU — Dr. Robert Seamans je bil že na vrsti važnih zveznih položajev, predno je bil imenovan za upravnika Administracije za raziskavo in razvoj energije.

Tujce odvažajo iz Asmare v Eritreji

ADIS ABEBA, Abes. — Pospešeno in razširjeno bojevanje med vladnimi silami in enotami Eritrejske osvobodilne fronte, ki jih podpirajo arabske države, je položaj v Asmari in okolici tako zaostri, da je vlada Abesinije začela z letali odvažati tujce na varno v glavno mesto.

Umik tujcev iz mesta, ki je postalo pretekli teden pravo vojno področje, ko so se ga uporniki hoteli s silo polastiti, je po cestah težaven in nevaren, ker so te uporni Eritrejci na več krajih presekali.

pol sestra Amelie Jenda in pok. Edwarda Kosir. Bila je članica ADZ št. 4, Catholic Daughters of America in bivša članica PTU pri Mariji Vnebovzeti. Pogreb bo iz Grdnovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. v soboto ob 8.15, v cerkev Marije Vnebovzete ob 9., nato na pokopališče Vernih duš. Družina priporoča namesto vencev darove za Slovenski starostni dom na Neff Road v pokopničin spomin.

Večja ločnos raket

Z novim, izpopolnjenim načinom je mogoče privedi raketno glavo neposredno na cilj, oziroma kvečjemu 10 čevljev od njega.

WASHINGTON, D.C. — Ameriški strokovnjaki za orožje so izpopolnili točnost Minuteman raket, oziroma njihovih glav z jedrskimi bombami do take mere, da bodo dejansko zadele cilj v polno, največ 10 čevljev od njegove sredine, pa četudi bodo letale 7,800 milj daleč.

Doslej so računali, da padejo bombe iz glav Minuteman raket na tako daljavo kvečjemu 500 yardov od cilja, kar se je smatralo za dosti točno. Zadnje izboljšanje pomeni, da bo mogoče jedrsko bombo z Minuteman raketo pognati naravnost na cilj in tega uničiti.

Po poročilu znanega časopisa "The Newsweek" so ameriški strokovnjaki za sisteme vodenja raket našli namreč možnost popravka leta raketne glave v njeni zadnji minuti, predno trešči v cilj.

S tako točnimi raketnimi glavami bi bilo možno dejansko uničiti skoraj vsak cilj, pa če je še tako "utrjen" in globoko pod zemljo.

Kongres hoče biti letos bolj priden

WASHINGTON, D.C. — Kongres je znan po svojih dolgih počitnicah, kadar so te le možne. Letos se je odločil te nekaj skrajšati, da bi se izognil očitkom, da si jemlje počitnice, ko je dežela v hudi gospodarski krizi.

Senat je že odločil, da ne bo letos vzel odmora za "Lincolnov dan".

Predstavniki dom izglasoval zamrznitev cene znamk za hrano

WASHINGTON, D.C. — Predstavniki dom je s 374:38 glasovom odobril predlog za zamrznitev cen znamk za hrano, ki jih uporablja preko 17 milijonov ljudi v naši deželi za zmanjšanje stroškov svoje prehrane.

Predsednik G. R. Ford je napovedal zvišanje cene teh znamk. Kongres pa hoče to preprečiti.

FORD PRIČAKUJE BOLJŠE GOSPODARSKE RAZMERE

Predsednik sodi, da se bodo gospodarske razmere v ZDA do prihodnjega leta tako izboljšale, da bo mogoče uspešno kandidirati za predsednika ZDA, četudi te še ne bodo take, kot bi bilo želeli.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik ZDA Gerald R. Ford je na tiskovni konferenci v Atlanti napovedal, da bodo gospodarske razmere prihodnje leto boljše, četudi ne takšne, kot si jih želimo. To mu bo omogočilo uspešno potegovanje za republikanskega predsedniškega kandidata leta 1976. Fordova podpora v javnosti od lani stalno pada, njegov gospodarski program ima le omejeno in šibko podporo. Ford upa, da se bo položaj do prihodnjega leta in prihodnje leto toliko popravil, da se bo mogel potegovati za predsedniško kandidacijo na temelju uspehov svoje politike.

Gospodarski položaj sedaj, kot ga slika predsednikovo poročilo Kongresu, res ni rožnat. Zastoj je tako velik in globok, da predsednikovi gospodarski svetovalci še ne vidijo zagotovljene odločne preobrata na boljše. Presoja je težavna in zmote so verjetne. Za letos napovedujejo, da bo obseg skupnega narodnega dohodka padel za nekako 3% in se šele prihodnje leto začel zopet dvigati.

Brezposelnost bo v letošnjem letu na ravni 8,1%, prihodnje leto pa na ravni 7,9%, nato pa se bo zmanjševala zelo počasi, vsaj nekaj let naj bi ostala na okoli 6%.

Zakladni tajnik William E. Simon je manj črnogled in je v Washingtonu napovedal hitrejšo in večje padanje brezposelnosti in manjšo inflacijo v prihodnjih dveh letih. Svojo trditve, je dejal, da opira na trdnost privatnega gospodarstva ZDA, ki je še vedno dvakrat večje od vladnega.

Predsednikovo gospodarsko poročilo Kongresu predvideva za letos 11% inflacije in načelnik predsednikovega gospodarskega sveta Greespan je mirno priznal, da bo odpadlo 2% tega na povišanje cen energije na temelju predsednikovega načrta.

Celo Stalin je v času nevarnosti tekom druge svetovne vojne pozabil na brezboštvo in komunistični nauk ter pozival Ruse, naj branim svoj domovino. V to vnanje je vpregel tudi pravoslavno vero in cerkev. Čemu le torej komunisti v Ljubljani v tem za Jugoslavijo težavnem razdobju napadajo Cerkev in vero, namesto da bi ju skušali pridobiti za sodelovanje pri ohranjanju miru in reda v času stiske? Tako pot so modro in koristno ponovno ubrali komunisti na Poljskem.

Mar so komunisti v Sloveniji res izgubili v svojem fanatizmu vso sposobnost za stvarno presojo položaja, za sodelovanje s svojimi verniki sonarodnjaki, ko gre za reševanje miru in blaginje slovenskega ljudstva, ali pa so morda izgubili upanje na kakršnokoli rešitev za sebe in hočejo potegniti s seboj v pogubo čim večjo množico?

za energijo. Očitno je, da se bodo cene energije povišale in da bodo visoke tudi ostale, pa naj bi cene olja na svetovnem trgu tudi zečele v par letih popuščati, kot je napovedal državni tajnik Kissinger. On sam je v svojem predlogu Mednarodni energetske agenciji, ki te dni zaseda v Parizu, predložil določitev najnižje cene za olje. Ta naj bi bila "precej" nižja od sedanjih, pa vendar tako visoka, da ne bi ovirala razvoja drugih sredstev in virov energije.

Alan Greenspan je dejal, da je trenutno glavna in prva skrb vlade poživiti gospodarstvo in zmanjšati brezposelnost, priznal je, da nobenega od teh ciljev ni mogoče doseči naglo. Odklonil je trditve, da gospodarstvo potrebuje večjega zagona s povečanjem znižanja davkov, kot ga je predsednik predložil. Vsako večje znižanje davkov in povečanje zveznih izdatkov ne bi le oživilo inflacijo, ki je še vedno močna, pač pa bi nujno poglajalo navzgor tudi obrestno mero, ker bi morala zvezna vlada iskati kritje za povečani primanjkljaj v posojilih na denarnem trgu.

Jezna Turčija noče razgovorov z ZDA

Ustavitev vojaške pomoči Turčiji je privedla do odpovedi sestanka turškega zunanjega ministra z dr. H. Kissingerjem.

WASHINGTON, D.C. — Zvezna vlada je v skladu s sklepom Kongresa ustavila 5. februarja vso vojaško pomoč Turčiji. Državni tajnik Kissinger je to označil za tragedijo, ki "ne bo koristila pri reševanju ciprskega spora, bo pa oslabil obrambo Zahoda". Zastopnik državnega tajništva R. Anderson je dejal, da ustavitev vojaške pomoči postavlja vso reč v veliko širše vprašanje.

To se je pokazalo, ko je turški zunanji minister Milihi E-senbel odpovedal za prihodnji teden v Bruxellesu določen sestanek z državnim tajnikom H. Kissingerjem. Ta bi se naj tam sestel tudi z grškim zunanjim ministrom D. Bitsiosom in z obema skušal najti pot k uspešnemu reševanju ciprskega spora.

Predsednik turške vlade Sadi Irmak je dejal, da Turčija ne misli, vsaj za sedaj ne, na rahljanje vezi z NATO, da pa bo to vprašanje ponovno proučila. Ne katere vesti trdijo, da utegne Turčija omejiti ZDA rabo opazovalnih naprav na njenih tleh, usmerjenih na Sovjetsko zvezo.

Danska kraljica pojde na obisk v Sovjetijo

KOPENAGEN, Dan. — Tukajšnji list Politiken je prinesel vest, da bo kraljica Margrethe II. v letošnjem maju šla na uradni obisk v Sovjetsko zvezo, prva zahodna kronana glava. Od boljševiškega prevrata in pomora ruske carske rodbine so se kronane glave Moskve dosledno

Iz Clevelanda in okolice

Raznašalca iščemo—

Ameriška Domovine išče raznašalca ali raznašalko za okolico od 61. do 58. ceste severno od St. Clair Avenue. Naj se oglase v uradu ali kličejo 431-0628.

Domači krofi—

V soboto dopoldne po enajstih bodo v farni dvorani pri Sv. Vidu naprodaj domači krofi.

"Debeli" četrtek—

Četrtek v tednu pred Pustom so nekdanj na Gorenjskem imenovali "ta debeli četrtek" in je bil nekak mali pust, ko so bili na mizi krofi in flancati, pa še kaj prekajenega.

Cenejši busi—

CTS obljublja v okviru nove regionalne družbe za množični javni promet, listke za vožnjo z busi v Clevelandu po 25¢, za rapid in ekspres buse pa po 35¢.

Protesti proti

govoru J. Deana—
Ko je včeraj govoril na CSU John W. Dean, nekdanji pravni svetovalec bivšega predsednika R. M. Nixona v Beli hiši, so ga pričakali pred dvorano, pa tudi v sami dvorani piketi. Protestirali so proti nagradi \$2,500 za govor in proti temu, da bi Dean, ki je bil zapleten v Watergate zadeve govoril o etiki. Ko je J. W. Dean zvedel, da mu je umrla tašča, je prekinil svoje potovanje in se naglo podal domov.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Predstavniki dom je včeraj glasoval 309:114 proti Fordovi uvedbi carine na uvoz olja. S 1. februarjem je na uvoženo olje \$1 carine na sod, če bo Fordova obveljala, kot ta \$2 s 1. marcem in \$3 s 1. aprilom. V Domu odobreni predlog proti ti carini je bil poslan v Senat, kjer bodo o njem glasovali najkasneje prihodnjo sredo.

WASHINGTON, D.C. — Kakih 10,000 avtomobilskih delavcev je včeraj tu zborovalo in kongrevalo od Bele hiše in Kongresa konec gospodarskega zastaja in svojo vrnitev na delo. — Bili so časi, ko so ljudje v tej deželi smatrali za svojo dolžnost skrbeti za sebe in svoje družine ter bili ponosni, ko jim je to uspelo!

LIMA, Peru. — Vlada je poslala na ceste vojaštvo, ko je oklicala izredno stanje in ukinila ustavne pravice, da bi obnovila red in mir. Do nemirov in izgrediv je prišlo, ko je v ponedeljek narodna policija začela štrajk v podporo svoji zahtevi po višjih plačah. To je doslej najhujša kriza vojaške vlade gen. Velasca, od kar je pred 6 leti prevzela oblast.

RIM, It. — Včeraj so začeli državni sodniki dvodnevni štrajk v podporo zahtevi po višjih plačah.

WASHINGTON, D.C. — Pakistanskemu predsedniku vlade Aliju Bhuttu je včeraj predsednik Ford obljubil ponovno proučitev prepovedi prodaje orožja, ki je v veljavi od jeseni 1971, ter pristal na prodajo dodatnih 300,000 ton žita po znižanih cenah. Bhutto je prišel na uradni obisk in razgovore, ki se bodo danes nadaljevali.

izogibale.

Po pisanju istega lista bo danska kraljica prihodnje leto obiskala s svojim možem princem Henrikom ZDA.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., and holidays, 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

- Združene države: \$23.00 na leto; \$11.50 za pol leta; \$7.00 za 3 mesece
- Kanado in dežele izven Združenih držav: \$25.00 na leto; \$12.50 za pol leta; \$7.50 za 3 mesece
- Petkova izdaja \$7.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$23.00 per year; \$11.50 for 6 months; \$7.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries: \$25.00 per year; \$12.50 for 6 months; \$7.50 for 3 months

Friday Edition \$7.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 21 Thursday, Feb. 6, 1975

Na Kitajskem prevladali zmerni

Z zmago komunizma na Kitajskem leta 1949 v tej deželi ni prišlo do notranjega mrtvila, kot je običajno v komunističnih državah, ki jih Partije z močno in trdo roko "vodijo v socializem". Mao in njegovi sodelavci so obnovili javno upravo in jo podredili osrednji oblasti v Pekingu ter prvič po dolgih desetletjih vzpostavili trden red po vsem obsežnem državnem ozemlju. Postopno so oblast razširili tudi iz same Kitajske v obrobne pokrajine, kot so Mandžurija, Mongolija, Sinkiang in Tibet.

V kitajski preteklosti je bila osrednja oblast le redko tako močna, da bi njena beseda bila odločilna tudi v oddaljenih robnih pokrajinah, ki so večinoma uživale samoupravo ali celo skoraj popolno neodvisnost. To velja tako za Tibet kot za Mongolijo in v manjši meri za Mandžurijo. Komunistični režim je s trdo roko končal to samoupravo in svobodo ter vzpostavil red in podrejenost osrednji vladi v Pekingu.

Komaj je bilo to delo končano in je LR Kitajska začela širiti svoj vpliv preko svojih meja v sosednje države, že je Mao prišel do zaključka, da se je birokracija pretrdo usedla, zato je skušal pognati deželo v "velik skok naprej", ki bi ji naj dal močen zagon tudi na gospodarskem polju, kitajsko naj bi hitro približal industrijsko razvitim državam.

Maovo prizadevanje je prineslo več škode kot koristi in zmerni so mu napravili konec, da bi omogočili Kitajski miren, pa reden gospodarski razvoj in napredek. Mao se je slabe volje podal, pa se odločil, da ob prvi priložnosti nastopi proti birokraciji in tehnokratom z novo silo.

Zagovorniki zmernosti in reda so bili pod vplivom svobodnega sveta in Sovjetske zveze, ker so bili večinoma vsaj nekaj časa živeli v tujini in se seznanili z njenim redom in tehnično ter upravno organizacijo. Mao je rastle in živel doma, tujina mu je ostala tuja, zato se je toliko bolj poglobil v kitajsko mišljenje in skušal najti način za njegovo preusmeritev v socialistično trajno revolucijo. Pri tem je dobil močnega pomočnika v svoji ženi Chiang Ching, nekdanji gledališki igralci v Pekingu.

Mao je sprožil proletarsko kulturno revolucijo in jo z rdečimi gardami, sestavljanimi iz "doraščajoče mladine", skušal ponesti po vsej Kitajski, jo uveljaviti po vseh njenih pokrajinah. V dobri meri mu je uspelo zrahljati prijem starih partijskih in državnih vodnikov in upraviteljev.

Te niso le odstavili z njihovih položajev, ampak so jih javno sramotili in silili k priznanju njihovih napak. Na ta način so postopali s predsednikom LR Kitajske Liu-Šao-čijem, ki je osramočen in zapuščen pred nekaj leti umrl. Na sličen način je bil potisnjen z vodstva Komunistične partije Teng-Hsiao-ping, njen glavni tajnik. Rdeče garde so delale red in uganjale revolucijo v letih 1964-1968, pa povzročile hud nered ne le v Partiji in javni upravi, ampak tudi v gospodarstvu. Vse to je prizadelo tudi trdnost in moč oboroženih sil LR Kitajske, ki se je v onih letih začela čutiti resno ogrožena od Sovjetske zveze.

Zmerne skupine v Partiji, državni upravi in v oboroženih silah so prišle do spoznanja in zaključka, da je treba "proletarski kulturni revoluciji" napraviti konec, da bo mogla Kitajska napredovati. Zmerni so postopno prevladali in dejansko obnovili red in mir ter narodno gospodarstvo znova povedli na pot napredka. Tudi šolstvo, ki je bilo v času kulturne revolucije močno prizadeto, ko so rdeče garde hotele izobrazeno plast "vrniti" med kitajske množice in ji vcepiti spoštovanje do ročnega dela, se je začelo obnavljati in zahteva po "šolanju" med kmeti in delavci po delavnicah je popustila.

Mao ne more trpeti, da bi udarnost revolucije pojemale in prehajala v udobno uživanje "pridobitev revolucije" njenih voditeljev in nosilcev. On je pristaš neprestane revolucije, ki naj ne da njenim nosilcem priložnosti, da bi se polenili in predali uživanju njenih sadov.

Zato je ob sodelovanju svoje žene Chiang Ching in preostankov nekdanjih rdečih gard sprožil pred par leti nov pokret, ki se je kazal v napadih na Lina Piao, Maovega namestnika, ubitega leta na 1970 na begu v Sovjetsko zvezo po ponesrečenem poskusu prevzeti vodstvo oblasti v LR Kitajski, in na starega kitajskega modreca Konfucija. Čim obsežnejši in odločnejši so postajali ti napadi, tem bolj so se zopet začele kazati neugodne posledice na narodnem gospodarstvu.

To je znova povežalo zmerne skupine v Partiji, javni upravi in v oboroženih silah, da so skupno nastopile z zahtevo po končanju teh napadov in k vrnitvi na pot mirnega gospodarskega razvoja.

Ču En-laju je uspelo s somišljeniki v Partiji, javni upravi in v oboroženih silah prevladati ter na zasedanju Centralnega komiteta KP v preteklem mesecu in na njem sledečem zasedanju Narodnega ljudskega kongresa — kitajskega parlamenta, ki se je sestal tokrat prvič po 10 letih, — postaviti na vsa važna mesta v javni upravi pripadnike

zmernosti in reda. Mao je svoje nezadovoljstvo pokazal s tem, da se ni udeležil nobenega od obeh zasedanj, četudi so na obeh utemeljevali predloge in odločitve z Maovimi reki.

Trenutno prevladuje v vodstvu LR Kitajske zmerina skupina s Ču En-lajem, ki je bil ponovno imenovan za predsednika vlade. Njegova desna roka Teng-Hsiao-ping, ki so ga nekdanj rdeče garde pognale s partijskega vodstva, pa ga je Ču En-laju uspelo spraviti na vodilno mesto v vladi pred dvema leti, ni postal le podnačelnik Komunistične partije in prvi podpredsednik vlade, ampak tudi načelnik glavnega stana oboroženih sil. Zmerni bodo skrbeli za nemoten gospodarski razvoj doma in nadaljevali dosedanje mednarodno politiko dobrih odnosov z ZDA, pa nastopali po vsem sodeč nekaj umirjeneje tudi proti Sovjetski zvezi.

Prevlada zmernih je ugodna za svet in posebej tudi za ZDA, nerodnost je le v tem, da so vodniki te skupine vsi stari in da bodo morali nemara prej kot v 10 letih prepustiti vodstvo Kitajske novim ljudem.

BESEDA IZ NARODA

Mary Otoničar dopolnila danes 85 let

Mrs. Mary Otoničar

CLEVELAND, O. — V vsej svoji zunanji skromnosti, pa v bogastvu srca in duše, praznuje danes 85-letnico rojstva dobro poznana slovenska žena in mati, ga. Mary Otoničar, ki med nami opravlja svoje veliko in zaslužno poslanstvo že mnogo, mnogo let!

Ne bilo bi prav, če bi šel ta lep življenjski jubilej tako zelo delavne, tako zelo požrtvovalne, dobrotljive, tako globoko verne in tako slovensko čuteče staronaseljenke, Mrs. Mary Otoničar, neopaženo mimo nas.

Ceprav vemo, da si slavljenka ne želi nobenega priznanja za svoje nesebično delo, se nam zdi, da je to lepa prilika, da napišemo vsaj nekaj o njenem plodnosnem, zadovoljnim in srečnem življenju ob delu za svojo družino, za svojega bližnjega, za slovensko faro in cerkev, za slovensko društveno in javno življenje.

Dekliško ime Mary Otoničar je bilo Arko. Rodila se je 6. februarja 1890 v vasi Podklanec, fara Sodražica, od koder je prišla v Cleveland 4. novembra 1909, k svoji teti Frances Lunder na Addison Road.

Ker je bila takratna okolica Sv. Vida čisto slovenska, življenje pa polno domačnosti, ni čuda, da se je Mary hitro spoznala s postavnim Slovencem Rudolfom Otoničarjem, ki je prišel sem iz Topola pri Blokah na Notranjskem. Vzljubila sta se in se poročila že 17. januarja 1910 v stari cerkvi sv. Vida. Bilo je to na praznik sv. Antona. V tistih časih je bilo mnogo slovenskih porok, tako da je kar po več parov stalo istočasno pred poročnim oltarjem. Father Jernej Ponikvar je zvezal Mary in Rudolfa v srečen zakonski par.

Novoročnica sta se naselila za kratek čas na 60. cesti, nato sta živela pri Lahovih na 62. cesti, podomače Mestekovih, zatem pa sta si leta 1916, pred dolgimi 58 leti, ustvarila lasten dom na 1110 E. 66. cesti, kjer slavljenka živi še danes.

V zakonu se jima je rodil edini sin Rudolph, kateri se je poročil z Mary Zajc in imel dva sinova in eno hčerko. Tako ima Mary Otoničar danes že tudi pet pravnukov in tri pravnukinje. Je vdova. Mož Rudolf ji je umrl leta 1963, sin Rudolph ml. pa že leta 1947. Obeh se zvesto in ljubeče spominja.

Mlada Mary Otoničar se je z vso vnemo takoj lotila dela, dela za dom in družino, pa tudi javnega, za slovenska društva, za slovenske narodne in verske ustanove. Naj navedemo vsaj tisto, kar nam je znano.

Je še vedno dolgoletna tajnica in blagajničarka Oltarnega društva fare sv. Vida, bivša podpredsednica in že 44 let tajnica in blagajničarka Podružnice št. 25 SZZ, kateri je pridobila nad 1.200 članic, ustanoviteljica, bivša uradnica in sedanja nadzornica društva sv. Cecilije št. 37 ADZ, ustanoviteljica društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ, ustanoviteljica sv. Neže Catholic Knights of Ohio, članica Materinskega kluba fare sv. Vida, Misijonskega, Baragovega in Slomškovega krožka ter Marijine legije.

Mary Otoničar je tudi odlična kuharica, pridna in vzorna gospodinja ter kljub častljivim ietom še vedno delavna. Ne mogli bi prešteti ne oceniti, za koliko svatb, novih maš, birm, jubilejev in drugih slavnostnih prireditev je Mary Otoničar v svojem življenju pripravila gostije.

Praha in likala je cerkveno perilo, pomagala kuhati v župnišču, kadar je pokazala potreba, nabirala od hiše do hiše darove za Katoliško dobrodelnost, molila v pogrebnih zavodih sv. rožni venec za umrle, hodila k pogrebom, molitvenim uram in češenjem, bila dnevno pri sv. maši, če je le mogla, se skozi leta udeleževala društvenih in kulturnih prireditev. Za našo današnjo slavljenko prav gotovo velja, kar je rekel pesnik: "Kdor hoče živeti in srečo imeti, naj dela veselo, pa moli naj vmes!"

Koliko ur, dnevov, mesecev, let, — koliko stopinj in prizadevanj za dobra dela je bilo, ve samo On, ki je vseskozi bogato rosil na Mary Otoničar svoj nebeški blagoslov.

Kako pa se počuti slavljenka danes pri petinosemdesetih letih? Naj nam pove sama, ko smo je vprašali:

"Leta lezejo h kraju, pa vseeno rada živim, dokler bo Bog dopustil, da bom lahko storila še kako dobro delo. Počutje je še kar dobro, le noge niso več tako gibčne. Včasih sem prišla do cerkve v desetih minutah, zdaj pridem v dvajsetih ali celo v pol ure. Če le morem, grem rada vsak dan v cerkev k mojemu Sv. Vidu, katerega faranka sem ves čas. Zabavam se z društvenim delom, z ročnim delom, predvsem s kvačkanjem, pečem krofe, potice in krhke flancate, kuham in gospodinjam. Z velikim zanimanjem berem Ameriško Domovino, Amerikanskega Slovenca, Glas Ameriške dobrodelne zveze, Ave Marijo, Katoliške Misijone in Božjo besedo. Verjemite, da mi ob vsem tem na starost še časa zmanjkuje."

K 85-letnici rojstva ga. Mary Otoničar iskreno čestitamo ter ji želimo še dolgo in srečno življenje v moči in zdravju! Obe-nem pa se ji zahvaljujemo za vse njeno delo za Boga in za slovenski narod!

M. L.

Droblinice z Lemoniskega hribčka

1. O misijonskem delovanju na našem hribčku.

Morda se bo komu čudno zdelo, da ni nič slišati od nas, da kaj delamo za misijone. Nismo lenobe. Vse sestre naše province so vnete misijonske delavke. Kjer naše sestre uče, navdušujejo otroke za pomoč misijonom. Razredi tekmujejo, kateri bo kupil največ poganjskih otrok; kateri razred bo prodal največ "Christmas Seals". Vse darove pa mora šola oddati škofiji, duhovniku, ki ima nalogo zbirati misijonske darove.

Tudi naša dekleta v Mt. Assisi Academy so vnete misijonske delavke. Lani so nabrale \$2,000 in poslane na škofijo. Dobile so pohvalno pismo za svojo gorečnost. Nabrali tako svoto, je treba precej žrtvic, storiti veliko korakov. Ker imamo tudi me 2 indijanska misijona v Južni Ameriki, bi seveda želele, da bi vsaj pol te vsote bilo poslano našim lastnim sestram. Pa ni mogoče! Vsaka škofija mora pa zopet vse oddati "Propagandi vere". In vsaka šola gleda, da ni med zadnjimi, da je dobro zaposana pri višjih.

Naša s. Consolata zbira božične, velikonočne in godovne žerabljene karte, ki jih navadno ljudje zavrejo. Sestra odreže karto s sliko, jo prilepi na kak trd barvan papir, in nazadnje obrobi sliko s kvačkanjem. In podobica je gotova. Pri tem gleda, da se barva slike ujema z barvo niti. Sestre pošlje potem slike misijonarju v Indijo, naši s. Lidiji v Južni Ameriki. Tudi zaostale otroke nekega državnega zavoda razveseljuje s svojo umetnostjo. Težko je le, ker je poštena tako strašno draga. To je njena največja pokora. Ne delamo samo, tudi molimo za misijone. Naših molitev pa ni treba pošiljati škofiji - lahko jih pošljemo naravnost v tabernakel ali v nebesa, da potem dobijo tudi naši slovenski misijonarji in misijonarke svoj delež, ki jim gre po pravici. Naj Bog blagoslovi delo naših misijonskih delavcev, ki so sedaj tako lepo organizirani!

V zimskih mesecih imajo ženske več časa. Ako bi se jih v vsaki slovenski župniji zbralo nekaj in se sestalo vsak teden enkrat, ter delalo podobice iz porabljenih kart, bi lahko napravile veliko veselja misijonarjem. Svetovala bi pa rada, da morajo napisati na paketu: "This is a free gift. It has no commercial value." Če ne napišete tega, bo moral misijonar plačati visoko carino. Jaz sem nekoč poslala v Guatemala tak paket brez pripombe in me je potem misijonar prosil, naj mu ne pošiljam več podobice, pridejo predrage.

2. SRCE Jezusovo, vse hvale najbolj vredno.

Darežljiv človek zasluži pohvalo, ne pa tisti, ki niti svojih dolgov ne more plačati. Ta resnica nam takoj vzame pravico do hvale. Mi nismo niti pravičniki - mi ne plačujemo in niti ne moramo plačati svojih dolgov. Smo kot slab električni motor, ki ima dovolj bogat tok elektrike, a ne proizvaja gonilne sile. Kakšna strašna potrat! Od Boga prejemo nam neprestano zaklade neskončne vrednosti. O, pa kako uboga, slobotna, polovičarka dela ljubezni mu vračamo! Če bi božje usmiljenje ne bilo neskončno, bi nas Bog ne mogel niti en dan prenašati. Kmalu bi nas vrgel v peklo. A hvala mu, njegovo usmiljenje je brezmejno! On nam ostaja dober, naklonjen, čeprav smo tako skopi in v škodo njegovim načertom.

Ako želimo, danam odpusti, moramo priznati z vso ponižnostjo, da zapravljamo njegove darove. On sam nas je poučil:

"Ko ste vse storili, kar vam je bilo zapovedano, recite: nepridni hlapci smo." Kdo more reči, da je vse storil, kar Bog zapoveduje? Nihče, niti svetnik. Vzemimo le en primer: Kristus je dejal, da moramo ljubiti drug drugega, kot nas je on ljubil. Koliko mi ljubimo svojega bližnjega? Ne ljubimo ga toliko, kakor ljubimo samega sebe - in to je bila zapoved stare zaveze. Nova zaveza pravi, pa moramo ljubiti bližnjega, kot nas je Bog ljubil. Ne moremo izpolniti te zapovedi, dokler nimamo Boga v svojem srcu, s katerim potem ljubimo vse ljudi. To pomeni, da moramo postati sveti, ker le svetnik ima v svojem srcu božjo ljubezen do bližnjega. Pa četudi smo zvesto izpolnili to Gospodovo zapoved ljubezni in storili vse, še potem moramo reči sebi: "Nepridni hlapci smo." Skušajmo torej razumeti, kako nepridni smo. Zanič! Kako si torej upamo sprejeti kako pohvalo, ko se vendar zavedamo, da le tisti je vreden jo sprejeti, ki poplača vse dolge in je darežljiv do velikodušnosti, ki da mnogo več, kot bi moral. V božjih očeh smo krivični, da, roparji božje slave, ako sprejemamo hvalo ali, kar je še hujše, če hvalimo sami sebe.

Kempčan pravi: "Kdor hvali samega sebe, žali Boga. Kadar človek sprejme hvalo ljudi, se oropa prave čednosti." Zdjaj se obrnimo k Srcu Jezusovemu, ki je vredno vse hvale. Ali je bil Jezus dolžan postati človek? Bog varuj! Bog nima nobene dolžnosti do nas črvov. Še potem, ko je postal človek, da bi plačal naše dolge, ali je bil primoran umreti take strašne smrti? Ne!

Po kako kratki molitvi bi se bil lahko vrnil v nebesa in vsi dolgovi bi bili plačani. Ena sama kapljica njegove Krvi bi bila lahko odrešila tisoč svetov, ker je neskončne vrednosti. Zakaj torej je izvolil tako strašno mukopolno smrt? Zakaj je storil več, kot je bilo treba za naše odrešenje? Zakaj taka velikodušnost? Samo en vzrok: Ljubil nas je bolj, kot more kaka beseda izraziti. Želel je zapustiti nam sliko Svoje ljubezni. To je prava velikodušnost, prava, vse hvale najbolj vredna ljubezen. Ljubil nas je tako brezmejno in je to hotel tudi dokazati, da lahko vsi vidimo in se s tem okoristimo, če hočemo. Želel je naše ljubezni, našega zaupanja vanj, da bi nas mogel zveličati in nas poplačati. "Vse hvale najbolj vredno" — kadar to slišimo, spomnimo se umirajočega Jezusa, potrnosti njegovega Srca, ki na križu, v sramoti, v najstrašnejših mukah, plačuje Očetu za naše grehe. Vse hvale najbolj vredno! O Jezus, ne dopusti, da kdaj sprejmemo kako hvalo zase. Takoj jo darujmo Bogu. "Ne meni, Gospod! Tebi vsa čast in hvala." Daj nam milost, da bomo mogli vse življenje ljubiti in častiti presv. Srce — vse hvale najbolj vredno.

3. Usmiljenje božje

Eden puščavnikov je spreobrnjen javno grešnico, ki je dajala pohujšanje celi okolici. Napotila se je v puščavo, da bi se pokorila za svoje grehe. Preden je dospela na svoj cilj, ji je od kesanja in ljubezni do Boga počilo srce. Puščavnik je videl v prikazni, kako so angeli takoj odnesli njeno dušo v nebo - brez vic. Gospod, daj tudi nam milost popolnega kesanja!

s. M. Lavoslava

Slaba letina pšenice v Argentini

BUENOS AIRES, Arg. — Vlada je objavila, da bo letošnji pridelek pšenice dosegel kvečje-mu 4.8 milijonov ton in ne bo kril niti domačih potreb.

Nekdanj je bila Argentina poleg ZDA glavna izvoznica pšenice in drugih žit. Letno so izvozili do 12 milijonov ton žita. Ko so druge države pridelek in izvoz povečale, ga je Argentina zanemarila.

IZ NAŠIH VRST

Canberra, Avstral. — Spoštovano uredništvo! Ker bo moja naročnina potekla koncem januarja, Vam jo zopet pošiljam za eno leto in prilagam dva dolarja za Vaš tiskovni sklad.

Z Ameriško Domovino sem popolnoma zadovoljen in želim, da bi še mnogo, mnogo let prihajala v moj dom. Zelo smo se vsi navadili na njo in preveč bi jo pogrešali, če bi enkrat izostala. Moj prijatelj, moja žena in jaz, vsi trije jo zelo rado beremo, čeprav smo tako zelo daleč od Vašega Clevelanda, kjer izhaja ta priljubljeni slovenski list.

Ameriška Domovina poroča zanimivo, resnično, stvarno in nepristransko. To nam je najbolj všeč. Na njo bi res moral biti naročen vsak zaveden Slovenec in Slovenka. Vsem jo toplo priporočam!

Uredništvu, upravi in uslužbencem Ameriške Domovine moj najlepši pozdrav z iskreno željo, da bi imeli mnogo uspeha v bodoče pri Vašem zaslužnem delu. Bog Vas živi!

Lep slovenski pozdrav pa tudi vsem pridnim in požrtvovalnim dopisnikom in sotrudnikom, ki poročajo in dopisujejo v naš list ter nam tako posredujejo novice iz slovenskih naselbin.

Pozdrave tudi vsem naročnikom in bralcem Ameriške Domovine, dragim slovenskim bratom in sestram širom sveta. Ameriška Domovina nas združuje, povezuje v eno veliko izseljeniško družino.

Res je k nam v Avstralijo dolga pot in včasih se kakšna pošiljka še izredno zakasni, da rabi kar po tri mesece. To zavisi od tega, kako plovejo ladje, če po kratki poti, prejmem Ameriško Domovino v enem mesecu in pol, če po dolgi, okrog Azije, pa vzame kar tri mesece in pol. Veseli smo pa vsake pošiljke, kadar koli pride.

Veliko nadaljnjega uspeha in ves božji blagoslov Vaš

Jakob Božić

*
Euclid, O. — Drago uredništvo! Ker mi bo naročnina v kratkem potekla, pošiljam priloženo ček za eno leto in se Vam obenem zahvaljujem za ves Vaš trud in lepo pisanje.

Želim, da bi Ameriška Domovina še dolgo prihajala v naše slovenske domove.

Lepe pozdrave vsem!

Rozalija Vicić

*
San Francisco, Calif. — Spoštovani! V prilogi je ček za enoletno naročnino in dar za Vaš tiskovni sklad.

Z Ameriško Domovino sem zadovoljna, čeprav jo prejmem po enem tednu. Prinaša nam lepe slovenske povesti in drugo zanimivo branje.

Moj mož Cecil J. Cotton je lanskega 22. novembra dopolnil že 91 let. Spomin mu je oslabil, gre pa še vedno na sprehod po en blok. Lepo skrbim za njega. Tudi meni so se nabrala leta, 30. oktobra lanskega leta sem dopolnila 87 let. Tako oba živiva iz dneva v dan. Kaj hočemo, je pač tako, da se moramo umakniti mladim.

Veselo in zdravo novo leto Vam in vsem Slovencem. Hvala Vam za vse!

Vaša dolgoletna in hvaležna naročnica

Cecilia Cotton

Vrnil je sliko

Veliki lov japonske policije na ukradeno sliko srednjeveške mojstra se je končal s tem, da je poštna pošiljka s sliko prispela na naslov policijskega poveljstva v Osaki. Dragocena slika je bila pred dobrim tednom ukradena na razstavi.

Tat je sporočil: "Niti sanjalo se mi ni da bo tatvina dvignila toliko prahu. Oprostite!"

A. Z.:

SPOMINI Z OBISKA DOMOVINE

XVI.

19. V. — Dopoldne so imeli domobranci, ki vsak dan vežbajo, veliko parado v taborišču, popoldne pa partizani v mestu.

20. V. — Popoldne so prišli domobranci iz Novega mesta. Med umikanjem so utrpeli velike izgube.

21. V. — Govori se, da bodo morali partizani zapustiti Koroško. Takoj sem sklenil, da pohitim k prijateljem v Loče ob Baškem jezeru, če bi mogel tam poizvedeti, kje sta moj starejši brat in sestra, ki sta pred 14 dnevi odšla s kolesi v Feldkirchen, kjer je prej on delal, da bi prinesla domov vse, kar je tam imel. Zmeda ob koncu vojne ju je zadržala, da nista mogla domov. Šel sem s kolesom čez Hodiše, Velden, Rožek in Ledenice. Med potjo sem srečal mnogo angleških tankov in avtomobilov, pa le enega partizanskega. Pred cerkvijo v Ločah sem naletel na našega sosa, ki je bil rojen v Ruth nad Ločami, pa pozneje služil kot orožnik v Jugoslaviji in se v Zürichu poročil. Med vojno se je vsa družina umaknila na Koroško. Z njim sta bila tudi moj brat in neki prijatelj, pri Pušnikovih, kjer so sosedovi tedaj stanovali, je bila pa tudi moja sestra. Veseli smo bili snidenja, vesel pa tudi, ko smo videli, da se partizani — na zahtevo feldmaršala Aleksandra — res umikajo. Ob cestah so stali avtomobili s prestreljenimi gumami in razbitimi motorji. Partizani so uničili vse, česar niso mogli vzeti s seboj. To me je še utrdilo v upanju, da bo prišlo med zmagovalci: Angleži in Rusi — do obračuna in nam omogočilo vrnitev v domovino.

Pri Pušnikovih je stanovala tudi neka družina z Vrhnike. Ti so pripovedovali, da so partizani okradili v taborišču nad Bačami nekaj tisoč beguncev, nekaterim iz Ljubljane so vzeli zlatnine za več milijonov lir, nekaj jih pa tudi ubili. Po hišah so bili napisani: "Koroška je naša! Vratit ćemo se! Živel maršal Tito!" Partizanski časopisi so bili raztreseni povsod. Prebivalci so simpatizirali z njimi, ker so upali, da jih bodo osvobodili. Poslušali smo radio in se veselili prepira med maršalom Aleksandrom in maršalom Titom. Tito bo moral iti tudi iz Trsta. Dobri gospe Hoja iskrena hvala za njeno takratno gostoljubno postrežbo!

22. V. — Dopoldne sem se vrnil v Vetrinj. Istočasno sta prišla v taborišče tudi nevestin brat in svak, ki sta delala v Delah. Popoldne smo prejeli hrano za štiri dni; kar precej, pri delitvi pride pa le malo na enega. Po mnogih šotirih bero zvečer šmarnice in molijo. V medsebojni trgovini velja ena nemška marka eno avstrijsko krono ali 5 italijanskih lir. Nekateri mislijo, da so ljubljanske lire edini denar, ki ga je vredno hraniti. Pravijo, da notirajo v Trstu veliko više kot italijanske. Ljubljancani nemških mark sploh nočejo sprejemati.

23. V. — Včeraj sem se v dežju prehladil, mnogi drugi imajo pa drisko, menda zaradi uživanja konjskega mesa ali pa od nezdrave vode. Pijemo namreč vodo iz potoka, kjer se umivamo. Angleži so sicer napolnili gumijast čoln z vodo iz potoka, ki teče okoli gradu in jo razkužili s klorom, toda to je premarlo in za mnoge prebivalce taborišča s 60.000 ljudmi predaleč. Ob devetih je imel svojo novo mašo neki Dolenjec. Angleži so odpeljali Srbe neznankam.

24. V. — Spet je prišla skupina "Ustašev". Govori se, da sta general Rupnik in škof dr. Rožman v Lienz, pa nobeden ne ve, ali svobodna ali zaprta.

25. V. — Za 45 oseb smo dobili 15 kg moke, ki smo jo pripeku zamenjali za 19,5 kg kruha. (Sedaj stane tu 25 funtov moke \$5,49, za ta denar se pa dobi samo 10 funtov kruha. Kdo pobere razliko?) Tudi Angleži so nam dali prvo hrano: prepečenec.

26. V. — Ob desetih je pel novo mašo g. Vinko Zakelj iz št. Jošta. Ne vem več, kdo je imel krasno pridigo. Za to slovesnost nam je naš kuhar Mirko skuhal boljše kosilo: konjsko juho, meso, grah in ovsene kosmiče, drugi kuhar Vinko nam je pa zjutraj prinesel črno kavo kar na "postelje".

Ponoči so Angleži odpeljali prvo skupino domobrancev v Palmanovo v Gornji Italiji, da jim dajo nove uniforme, orožje in opremo. (Verjetno so šli transporti že prej, pa nisem vedel.) V nekaj dneh gremo tudi mi. Angleži vrše strog pregled in odvzamejo vse orožje, motorna vozila in drugo. Z avtomobili jih odpeljejo do Beljaka, potem pa z vlakom naprej.

Za 45 oseb smo prejeli 13 kg moke, iz katere sta dva naša peka spekla v peči, ki so jo Cerknici zgradili na travniku, 16 kilogramov kruha. Bil je bel, kakor ga že nismo videli štiri leta, in dober... Žal je 35 dkg na osebo premalo.

Zvečer smo prejeli od domobrancev iz Gorenje vasi, ki jutri odidejo, skoraj 100 kg hrane.

28. V. — Pred odhodom z domobranci nam je dal tudi naš župan nekaj kruha. Razen nje ga je odšlo z domobranci še pet drugih iz naše skupine, pet jih je pa nanovo prišlo v taborišče. Med drugimi je bil fant, ki je služil v tankovskem oddelku nemške vojske. Sprejeli smo ga, ko nas je zagotovil, da nima uši. Ko je odšel v mesto, je pa nekdo pogledal v njegovo suknjo in videl, da v njej vse mrgoli. Takoj smo jo vrgli v kotel, zalili z vodo in dolgo kuhali. Sele, ko smo jo vzeli ven, smo našli v žepu zapestno uro, ki je še tiktakala. Dobre so bile nemške tankovske ure!

Naši domobranci so že precej dobro vedeli, kam gredo, pa so šli z besedami: "Kamor so šli drugi, gremo še mi." Menda so bili prepričani, da zanje ni več na svetu varnega kotička, kamor bi se mogli skriti. Po taborišču se je že nekaj dni šušljalo, da je ušel v Podrožico s transporta neki domobranec in pripovedoval, kaj se tam godi, pa je bil pretepen, češ da širi laži, da bi naredil zmedo. Tudi fantom, ki jih je vodstvo poslalo v Podrožico, niso verjeli.

Kako je moglo priti do tega? Ustanovitev vaških straž in pozneje domobrancev, je bila v danih razmerah edina možna zaščita pred roparji, morilci in požigalci. To je neki politikomisar priznal, ko me je na Vnebohod 1. 1943 v osemurnem "razgovoru" med drugim vprašal, če je res, da Nemci ustanavljajo v Zürichu belo gardo. Odkrito sem mu odgovoril, da to slišim prvič. Nato je pa rekel: "Saj belo gardo lahko mi sami ustanovimo; pobijemo nekaj najboljših mož in bela garda je ustanovljena." Točno tako se je pol leta kasneje v resnici zgodilo. Težje je odgovoriti na vprašanje, zakaj se domobranci proti koncu vojne

Nemški milijardni kredit SFR Jugoslaviji

Jugoslavija je dolžna v tujini preko 5 milijard (bilijonov) dolarjev in je tako med sorazmerno najbolj zadolženimi državami na svetu.

V Zapadni Nemčiji je v zadnjem času tako med ekonomisti kakor tudi med politiki in časopisnimi komentatorji veliko debate o milijardnemu posojilu Titovi Jugoslaviji, ki ga je dobila od Nemčije.

Začetki razgovorov za podelitev tega posojila segajo v leto 1972. Decembra meseca istega leta pa je nemški parlament odobril prvo kvoto posojila v znesku 300.000.000 DM. Ta kvota je bila izplačana v naglici, še predno je bila javnost dobro obveščena. V smislu prvotnih pogajanj naj bi bil ta ogromni kredit vsaj do polovice v blagu v okviru nemške gospodarske razvojne politike. Glede tega pa ni prišlo do soglasja z jugoslovansko vlado, ki je kljub temu do

ne niso razšli, ko je vodstvo vedelo za dogovor med Stalinom in Edenom in je dobila tozadevna navodila iz Londona oz. Rima? Če prej ne, pri oddaji orožja bi morali spoznati, da Angleži niso naši zavezniki. Pa še potem so zahtevali in izvajali strogo disciplino, vežbali za nove nastope in se pripravljali na nadaljevanje boja. Mislim, da se to da razlagati samo tako, da so postali domobranci po mnogih uspehih v borbah s partizani tako samozavestni, da so bili prepričani v končno zmago in bi bili pretepli tudi svoje voditelje, če bi jim bili svetovali, naj se razidejo. Vedeli so tudi, da so varni samo, dokler so skupaj, posamezniki bi partizani neusmiljeno pobili, če bi jim prišli v roke, neglede na kakšni obleki. Slepše vere nekaterih naših voditeljev v pomoč naših "zaveznikov" Angležev še mesece in leta po njihovi izdaji bi med delavci in kmeti zastoj iskal.

(Dalje sledi)

bila izplačanih 300.000.000 DM.

Ko so začele govorice o nadaljnjem kreditu Jugoslaviji v znesku 700.000.000 DM, je bilo to večkrat uradno demantirano, četudi sta delegaciji obeh vlad že določili višino kredita. Dne 27. februarja 1974 je Zvezna vlada pooblastila svojega ministra Epplerja, da vodi pogajanja o nadaljnjem kreditu 700.000.000 DM. Eppler je gledal na problem precej skeptično in je branil svoje stališče, da posojilo ne sme biti brezpogojno. Kot poročajo časopisi, je bil Eppler nekako izigran, ker je njegov zastopnik Bahr že prej, to je v jeseni leta 1973, ko je začasno zastopal Epplerja, ki je bil na u-

NOV NAČIN — Običajno ugotavljajo količino zavžitega alkohola pri avtomobilskih voznikih z analizo izdihaja, dr. H. Hayre na univerzi v Houstonu bi rad uvedel nov način, temelječ na govorjenju. Trdi, da je to veliko zanesljivejše in točnejše. Na sliki ga vidimo z njegovim aparatom pri čitanju" preskusa.

radnem potovanju v Indiji, napravil dogovor z jugoslovanskimi delegati glede višine posojila. Eppler je zaradi tega pozneje odstopil kot minister, ker niso bili upoštevani njegovi pogledi glede višine in uporabe posojila. Na lanskem junijskem obisku Tita v Bonnu je bilo objavljeno, da je ta dosegel posojilo nadaljnjih 700.000.000 DM. Razgovori delegacij obeh vlad so se nadaljevali in ker je prevladalo stališče Jugoslavije, ki je odklanjala kontrolo posojila, je iz vsega tega nastala prava afera. Tako je npr. Frankfurter Allgemeine Zeitung z dne 10. decembra 1974 objavil obširen članek od svojega dopisnika iz Bonna, pod naslovom "Dvomljiv kredit" in pod naslovom "Tudi drugi del milijardnega posojila Beogradu brez možnosti kontrole o uporabi?"

Dopisnik pravi v uvodu: "V turek, 10. decembra, bo podpi-

sani v Beogradu dogovor predstavnikov nemške in jugoslovanske vlade o drugem delu milijardnega posojila. S tem pade zaveza v dramo, ki je skozi tri leta držala odgovorne činitele v veliki napetosti. Ne samo bajna vsota milijardnega posojila DM, ampak tudi vse, kar je spremljalo pogajanja, je imelo odmev v burnih debatah v zveznem parlamentu in je privedlo do ostre kritike nemške javnosti."

Podpis pogodbe je sprožil tudi najrazličnejše komentarje. Nekateri, celo nemški komentatorji se sprašujejo, kako je mogoče, da so v vladi Zapadne Nemčije naivneži, ki nasledajo komunističnim državam. Mnogi so v svojih komentarjih postavili to milijardno posojilo v okvir gospodarskega in političnega stanja Jugoslavije. Pri tem ugotavljajo, da je Jugoslavija pred gospodarskim konkurzom. Navajajo številke kot dokaz, da je Jugoslavija bila že brez tega posojila ena najbolj zadolženih držav na svetu. Saj znašajo njeni dolgovi nad 5 milijard dolarjev. Celo francoski list Le Monde, ki je Titovi Jugoslaviji naklonjen, ugotavlja, da je Jugoslavija dosegla rekordno 30-odstotno inflacijo in da njena trgovska bilanca izkazuje 700.000.000 dolarjev deficita.

Drugi ugotavljajo, da je Titovo samoupravljanje doseglo največji polom od vseh eksperimentov v sklopu komunističnih držav. Kažejo na več kot milijon jugoslovanskih delavcev, ki opravljajo težja dela v kapitalističnih državah zahodne Evrope. Poleg tega naj bi bilo v Jugoslaviji še nad pol milijona brezposelnih, ki brezupno iščejo dela in ga ne morejo dobiti. Mnogi zagovarjajo tudi stališče ministra Epplerja, da so s tako ogromnim posojilom prezadolženi jugoslovanski državi hudo prizadete druge države v razvoju, ker bi bila potrebna pravičnejša razdelitev tega kredita.

Poleg tega, da je več kot dvomljivo, da bi s tem milijardnim posojilom Titova Jugoslavija zboljšala svoje gospodarske razmere, je podelitev tega posojila v komentarjih opazovalcev in strokovnjakov prikazala jugoslovansko gospodarstvo v tako porazni obliki, kakor še nikdar doslej. Iz tega se vidi, da je ne le politična, ampak tudi gospodarska zapuščina Tita vse prej kot razveseljiva za njegove naslednike in dediče.

S. S.

Presežek izvoznice olja bo za polovico manjši

WASHINGTON, D. C. — Zakladni tajnik William E. Simon je pretekli teden povedal, da po zaključkih nove študije države izvoznice olja ne bodo v naslednjih letih nakopičile preko 650 bilijonov dolarjev, kot je lani v juliju napovedala Svetovna banka, ampak niti polovico tega.

Po novih pregledih položaja bodo izvoznice olja dosegle višek v presežku svojega izvoza v nekoliko treh letih in ta bo verjetno nekje med 200 in 250 bilijonov dolarjev. Nato bo začel postopno padati, ko se bo večal uvoz tujih izdelkov v države izvoznice olja.

Nova študija, ki je bila izvedena pod vodstvom pomožnega zakladnega tajnika Thomasa D. Willeta, je prišla do zaključka, da plačevanje dragega olja ne bo povzročalo toliko težav in tako dolgo, kot je lani izgledalo. Mednarodni denarni trg bo sposoben težave premagovati, ne da bi sam zašel v nevarnost resnih pretresov.

Arabski "Marshallov načrt" pripravljajo?

KAIRO Egipt. — Eden vodilnih arabskih politikov, predsednik egiptskega parlamenta in prijatelj predsednika Sadata Sayed Marei je vodnikom arab-

skih držav, bogatih na olju, predložil načrt obširne gospodarske pomoči nerazvitim državam Azije, Afrike in Latinske Amerike. Načrt naj bi bil ugodno sprejet v Savdski Arabiji in Abu Dabiju, pa tudi v Kuvajtu.

Sayed Marei hoče o svojem načrtu razpravljati s predsednikom Svetovne banke R. McNamara. V okviru načrta naj bi arabske države, izvoznice olja, dale na razpolago kakih 30 bilijonov dolarjev, zahodne industrijske razvite države naj bi dale na razpolago strokovnjake in tehnologijo, da bi s skupnimi napori pomagali k hitrejšemu napredku nerazvitim, revnim državam.

Arabi bi dali svoj denar na razpolago delno po redni obrestni meri 11%, delno po nizki 3-5%, nekako eno petino celotne vsote pa naj bi najpotrebnejšim enostavno poklonili.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV
5425 Waterloo Rd. 481-2237

MALI OGLASI

KADAR NAMERAVATE
prodati hišo, farmo ali lot, pokličite nas. Imamo vedno kupce ki bi radi kupili. Točna postrežba.

KNIFIC REALTY
820 E. 185 St. 481-9980
(22)

V najem
Odda se 3 sobe starejšemu paru v Collinwoodu.
Kličite 249-9848
(22)

UPOKOJENEC
lepa soba v zameno za lahka opravila. Zanesljiv.
321-0293
(24)

BLIZU MARIJE VNEBOVZETE
cerkve, od Holmes Ave. Čista hiša z dvema spalnicama, z prostorom za razširjanje zgoraj, velika klet, nov furnez. Garaža. Ograjeno dvorišče. Samo \$16.500. Dajte ponudbo.

Laurich ima kupce, rabi sezname
LAURICH REALTY
496 E. 200 St. 481-1313
(22)

V NAJEM
Štiri sobe zgoraj na 15805 Arcade Ave. na novo dekorirano, garaža. Kličite 486-7874.
(22)

EUCLID ZIDAN DUPLEX
5-5, na Lake Shore Blvd. dve spalnice, kopalnica zgoraj, sprememna soba, jedilna soba in kuhinja na prvem, rekreacijska soba, dvojna garaža. Dobra investicija. V zgornjih štiridesetih.

NOVA HIŠA V EUCLID
od E. 260 St. tri spalnice, z aluminijem obita, 1½ kopalnica. Polna klet. Kompletno vdelane (built-ins) in popolno karpetirana. Se lahko takoj vselite.

GLENN DRIVE
Od Route 91 nov z aluminijem obit ranč, dvojna priključena garaža. Polna klet. Delana po naročilu, z vgrajenostmi, 1½ kopalnica, karpetirana. Se lahko takoj vselite.

LAKE OKRAJ—SPLIT LEVEL
Lake Shore Blvd. krasna hiša s tremi spalnicami, rekreacijska soba, ognjišče na drva, formalna jedilna soba, vse vgrajeno v kuhinji. Zidana odspredaj, dvojna priključena garaža. \$45.000.

UPSON REALTY
UMLA
499 E. 260 St. RE 1-1070
Odperto od 9. do 9.
(22)

Help wanted Male or Female
JANITOR WANTED
Janitor needed at St. Mary's Church. Anyone interested call 761-7740. Living quarters available.
(x)

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!"

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev."

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti."

"Zato vsak dan pregledjva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovec, ki oglašuje v Ameriški Domovini, je zanesljiv in pri njem kupujva."

VELIMIR DEZELIČ:

KRAGULJ

ROMAN IZ 9. STOLETJA

In kar se ni doslej nikoli zgodilo: Mihael Pijanec se je osmelil pred materjo in sestrami in takoj prekoračil mero; razkričal se je in razbesnel. Ves bolesten strah in pijana mržnja planeta v isti mah, pa zatuli, da več se s slino, ki mu je vrela kakor besnemu psu:

"Pravi čas! Pravi čas ste prišle tudi ve! Tudi vas moramo napraviti za nune. Damjan, Bazilij, tovariša! Grabita! V samostan z njimi! Za starcem Manuelom! Vsi v samostane! Ne maram vas okrog sebe! Ne maram, ne maram, da bi kače sikale name iz vsakega kota; in ne, da bi čepeli škorpiljoni pod vsakim kamnom mojega dvorca!"

"Dobro govoriš, nečak in cesar moj!" ga opogumi Barda, zakaj tudi on je bil zraven.

Cesarica Teodora pogleda svojega brata Barda in v njenih očeh ni bilo nič začudenja, nič mržnje, nič prošnje, le neizmerena bolest in skrb.

Ta trenutek stopi na vrata logotet Teoktist z golim mečem.

Tudi Barda potegne meč in stopi bahavo pred Teoktista ter mu zagrozi:

"Prepozno, tovariš, cesarski svetovalec! Premalo je en meč. Dvorne straže in vojaštvo so na naši strani. Tebi ostanejo ženske in menihi."

"Tedad naj zadnji meč zvesto brani mojo cesarico in mojega cesarja!"

"Tvojo Teodoro morda," se nasmeje Barda, "Veličanstvo cesarja Mihaela Tretjega branim jaz."

"Prav pred teboj, Barda, ga bom branil, zakaj ne vidi in ne ve, kdo in kaj si ti!"

Barda plane in zavihti meč nad Teoktista, a se premisli in zapove:

"V ječo z njim! Naj ga sodijo ko zločinca! Ni vreden, da bi poginil v častnem boju."

Komornik Damjan se je že priplazil za hrbet logotetu Teoktistu; spodmaknil mu je nogo, da je padel.

Na padlega junaka navalijo vojaki in ga zvežejo.

Barda zapove z vojaškim glasom:

"Pozdrav!"

Vsi se strumno vzravnavajo.

"Dovolite, Veličanstvo," reče Barda, "da vam mi, najbližji in najzvestejši, prvi vzkliknemo: Avtokratorja, samodržca cesarja Mihaela Tretjega naj Bog ohrani mnoga, mnoga leta!"

Toda preden je mogla družba ponoviti vzklik, vstopi častitljivi patrijarh Ignacij s kelihom presvete Popotnice.

Nič sluteč, kaj se godi, zasliši iz cesaričnih soban hrup in tekanje pa misli, da cesarica morda umira, zatorej se podviza, da bi ji čimprej prinesel zadnjo Popotnico.

"Poklekните pred Presvetim!" opomni patrijarh, pa samo cesarica in njene hčere pokleknejo, ostali se le odmaknejo.

"Kaj se godi tu?" se zdaj začudi starček, a Mihael Pijanec, samodržec, odgovori smelo:

"Dobrodošel, sveti patrijarh! Prav potrebovali smo te, da preoblečeš mojo mater in sestre v redovnice. Stori to takoj! Ako hočeš redovniških oblačil, bodo takoj tu. Ako potrebuješ strež-

nika ali kaj drugega, takoj dobiš. Samo podvizaj se!"

Patrijarh Ignacij odvrne mirno: "Ko sem prevzel upravo cerkve, sem obljubil ustno in v pisnu Veličanstvu cesarici, da ne bom storil ali podvzel ničesar, kar bi bilo proti njeni službi ali časti. Kak zločin je torej storila svetla cesarica, a kakšnega jasne vojvodinje, da se jim dela sila in odvzema ta služba in čast?"

"Trdoglavi starček!" vpade Barda in pokaže s prstom na zvezanega logoteta Teoktista na tleh. "Zdi se, da misliš kljubovati, pa odslej boš imel z menoj opravka!"

Barda je sovražil patrijarha Ignacija s peklenskim sovraštvom, zakaj starček je javno grajal njegovo nečistovanje. Na svete Tri kralje ga je s kelihom v rokah prezrl in mu ni dal svetega obhajila, ker je Barda pač prešuštnik, ki je odgnal ženo in živi v grehu s snaho.

"Nič proti svoji vesti ne bom storil!" izpove starček. "Nič proti službi in časti naše cesarice, temveč ščitil jo bom in ji stal ob strani; tako mi Bog pomagaj!"

"To zveni kot pretnja!" se izpači Barda škodoželjno, da bi na patrijarha nadražil cesarja. "Kaj hoče reči: ščiti nekoga ter mu pomagati proti cesarju-samodržcu? To je izdajstvo! To je veliko izdajstvo proti cesarju in državi!"

Cesar je molčal in sleherni iz cesarjeve družbe tudi, zato ga Barda podpihne močneje:

"Veličanstvo, cesar! Ignacij, nevredni patrijarh, ti preti v lice vpricho nas vseh! Pomagal bo pri veliki izdaji. Zaklinja se na zločin. Ignacij je kolovodja zločinskih zarotnikov!"

"Zvežite torej tudi njega in vodite pred sodišče!" vrže cesar iz sebe.

Nihče se prav ne upa približati se starčku, ki je imel v rokah kelih. Zato komornik Damjan pošepče Bardu in cesarju:

"Ni daleč sirakuški škof Azbest, zatorej ga pokličimo. Naj se ogrne in vzame kelih iz Ignacijevih rok in ga vrne svetišču."

A cesarica Teodora, dosedaj nema od bolesti, zbere vse moči ter proseče opomni sina:

PRVI ČRNEC — Guv. G. Wallace v Alabami je zadnjič imenoval črnca Jessia L. Lewisa, 46 let starega izdajatelja Birmingham Times, na čelo prometnega oddelka v državni vladi. To je prvi črnc v vladi Alabame od državljanske vojne sem.

"Mihael, moj sin, ne veš, kaj delaš, ko vklepaš v železje roke, ki te blagoslovljajo in branijo."

"Železna desnica Bazilija Makedonca je nad mojo glavo in me varuje," odvrne pomehkuženi sin. "In stric Barda je ob meni; a tudi njega brani železna desnica. Pa poslušajte zdaj vo-

SEN. HENRY JACKSON, demokrat iz države Washington, je med nasprotniki Fordovega gospodarskega programa.

ljo in prvi odlok cesarja-samodržca: Hočem, da je od tega trenutka Barda moj logotet, a Bazilij Makedonec moj prvi komornik."

Tedad izreče cesarica prerokbo:

"Železna pest Bazilija Makedonca, ki leži nad glavama brata Barde in Mihaela, mojega sina, jima bo zdrobila teme."

A tisti dan, ko je Barda postal logotet in Bazilij Makedonec prvi cesarski komornik — je padel z neba na Carigrad krvavi dež...

SVETINJE

"Ko je zvedel, da sveti Klement še leži v Črnem morju, je pomolil in rekel: Verujem v Boga in svetnika Klementa." (Z. sv. C., knj. VIII.)

V letih Gospodovih 859 do 861. Prikazal se je Gospod Mojzesu sredi grma.

To je nekoč pripovedoval Konstantin Miletu, a Metod mu je naslikal grm kopin, ki gori, a ne izgori.

Mile je iskal po gori užitnih korenin in plodov za svoje puščavnike ter se toliko radostil nad lepimi, zrelimi kopinami, da je dojel, čemu si je Gospod vprav

kopinov grm izbral. Obirajoč kopine je jecljal:

(Dalje prihodnjič)

Težka Svoboda

Kip Svobode na vrhu Kapitola v Washingtonu tehta skoraj 15.000 funtov.

ZVEZA S KONGRESOM — Državni tajnik H. Kissinger je imenoval Roberta J. McCloskeyja (na sliki), 52 let starega dose- danjega splošnega poslanika (na sliki), za vzdrževanje stikov s Kongresom.

NOVICE- z vsega sveta

NOVICE- ki jih potrebujete

NOVICE- ki jih dobite še sveže

NOVICE- popolnoma nepristranske

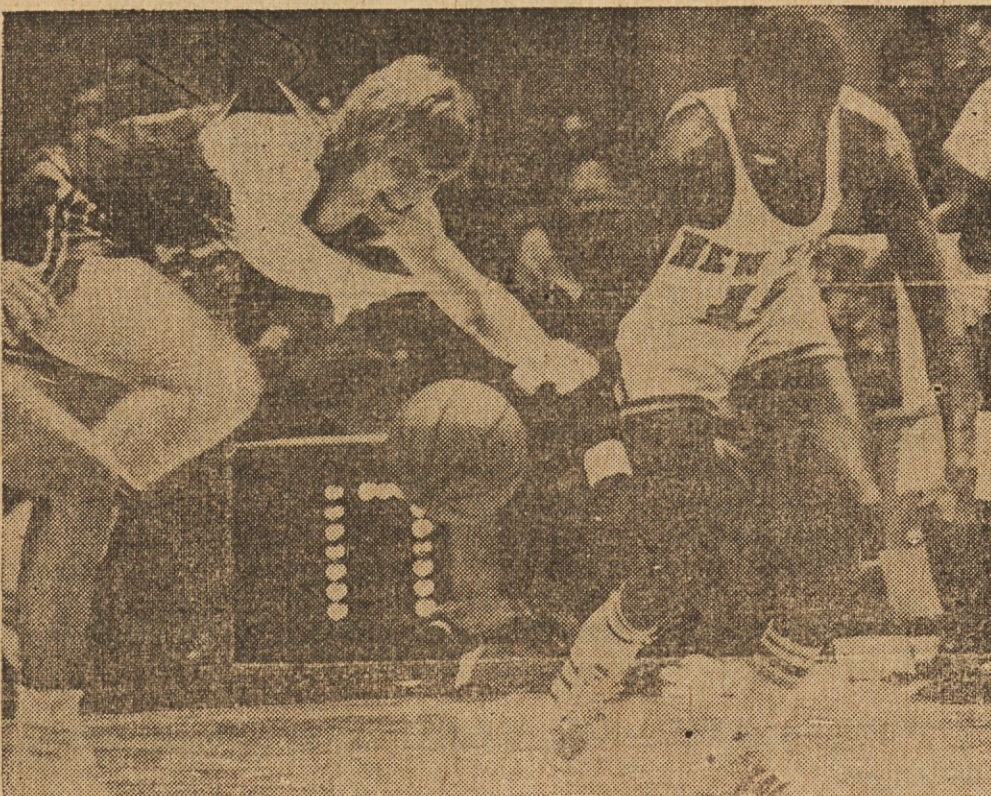
NOVICE- kolikor mogoče originalne

NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

ZOGO JE PREVZEL — Steve Kuberski iz New Orleansa je izgubil žogo pri košarkarski temi, z New Yorkom, prevzel jo je Earl Monroe (na desni).

VSEM DOPISNIKOM

Kdor želi imeti svoj dopis objavljen v listu do določenega dne, naj pazi, da bo ta vsaj en

teden pred tem dnem v uredništvu, ker sicer ne moremo objaviti, da bo dopis pravočasno objavljen. Izjema so le kratke "mestne novice".

ZA VALENTINOVO
poklonite svojim dragim
AMERIŠKO DOMOVINO

Ženini in neveste!

Naša slovenska unijska tiskarna Vam tiska
krasna poročna vabila
po jako zmerni ceni.

Pridite k nam in si izberite
vzorec papirja in črk.

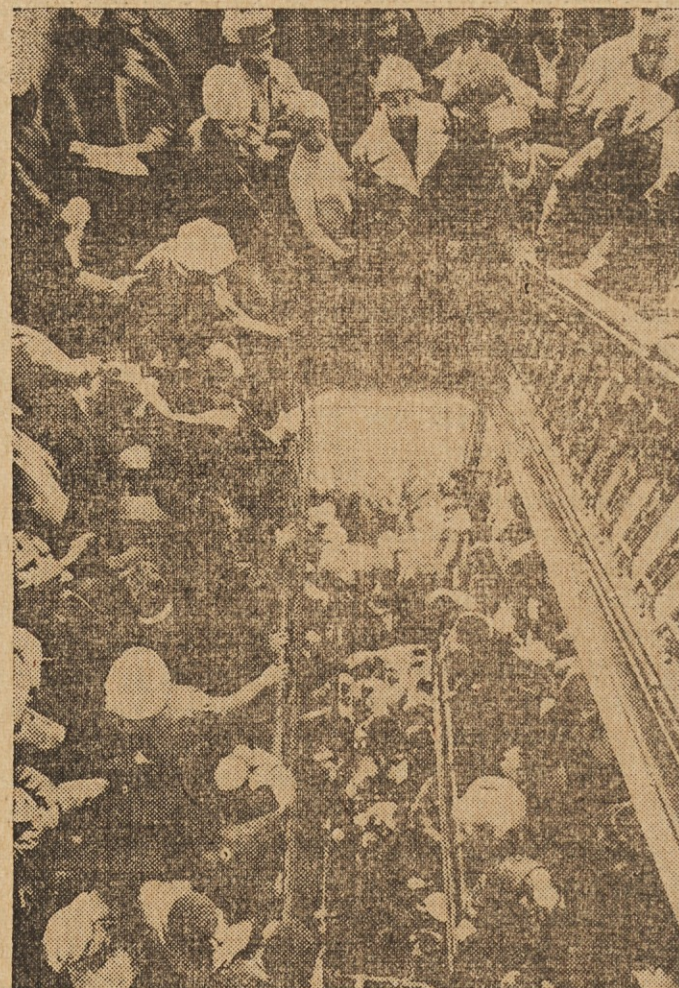
Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

431-0628

KORISTEN TUJEC — Strokovnjaki poljedelskega tajništva ZDA so prinesli v Louisiano hrošča, ki ga vidimo na sliki, iz Južne Amerike in ga naselili na "aligatorskem" plevelu, ki zarašča vodne poti v južnih delih naše dežele. Hrošč se je izkazal in dober del vodnih poti očistil tega plevela, ki mu služi za vsakdanjo hrano.

ZA SLUŽBE JE TEŽKO — Ko je pritisnila brezposelnost se je nagnetlo okoli 2000 brezposelnih v Chicagu pred urdom Chicago Civil Service komisije, kjer je na razpolago 987 delovnih mest iz zveznih denarnih virov.

DRAMATSKO DRUŠTVO "LILIJA"
priredi

"MAŠKERADNI PLES"

v soboto 8. februarja 1975
ob 8. uri zvečer
v Slovenskem domu na Holmes Ave.

zgornja dvorana
Za ples igrajo "VESELI SLOVENC"